

Företagsamhet i hela skolan 2013/14

Slutrapport

Interreg Sverige-Norgeprojekt

Diarienummer/Tillsagns-nummer: 304-2977-13

2013-08-01 – 2014-08-31

EUROPEISKA UNIONEN

Europeiska regionala utvecklingsfonden

**INTERREG
SVERIGE-NORGE**

Ung Företagsamhet Dalarna
Ung Företagsamhet Värmland

Ungt Entreprenörskap Hedmark
Ungt Entreprenörskap Akershus

**UNGT
ENTRE
PRENØR
SKAP**

1. Sammanfattning

UF och UE har, i samspel med politiken, näringslivet och andra viktiga aktörer, som mål att;

- * utveckla barns och ungdomars kreativitet, skaparglädje och tro på sig själva
- * stärka barn och ungdomars samarbetsförmåga och ansvarstagande
- * öka elevers kunskap och förståelse om etik och regler i samhället
- * stärka banden mellan skola och samhället/näringslivet
- * öka barn och ungdomars förståelse för näringslivets betydelse
- * stimulera samarbete och förståelse över nationsgränserna

I detta projekt har organisationerna tillsammans stärkt sina positioner för det unga entreprenörskapsarbetet. Genom att använda våra läromedel och utbildningar ges barn och ungdomar möjligheten att utveckla sina entreprenöriella förmågor och träna sitt entreprenörskap. Under projektet har vi främst arbetat med *UF-företagande/UB, Se möjligheterna* och *Vårt samhälle/Vårt lokalsamfund*. Vi har även arbetat med lärarfortbildningar inom entreprenörskap.

Ungt Entreprenörskap Hedmark (UEH), Ungt Entreprenörskap Akershus (UEA) och Ung Företagsamhet Dalarna (UFD) och Ung Företagsamhet Värmland (UFV) har tidigare drivit Interreg-projekten ”Företagsamhet i hela skolan/Entreprenörskap i hele skolen” (FIHS) Dnr S30441-8-10 och S30441-47-10 vilka avslutades under sommaren 2013.

Målet i projektet var att vi under detta läsår (2013/14) tillsammans skulle utveckla 3600 barn, 2630 ungdomar och 280 vuxna (totalt 6510 personer) i våra program och aktiviteter. I Dalarna har 2281 personer deltagit i aktiviteter. I Värmland har 2050 personer deltagit i aktiviteter. I Hedmark/Akershus har 2933 personer deltagit i aktiviteter. Totalt har vi nått 1810 barn (50%), 4191 ungdomar (159%) och 1263 vuxna (451%), totalt 7264 personer (112%)! Måluppfyllelsen i projektet är överlag därmed mycket god.

Kostnaderna för projektet var budgeterade till 3 250 000 SEK och 650 000 NOK. På svensk sida har 3 463 992 SEK förbrukats och på norsk sida 887 956 NOK. Vi har alltså nästan klarat att genomföra projektet inom budget (106% resp 137%). Den överskjutande delen står projektägarna för själva.

Våra erfarenheter av projektet är mycket goda. Samarbetet mellan länderna har fungerat utmärkt och våra gemensamma aktiviteter har varit mycket uppskattade bland deltagarna. Våra egna verksamheter har utvecklats och vår närvaro runt om i länen/fylkena har stärkts.

Summary

JA Hedmark/Akershus and JA Dalarna/Värmland are working for more entrepreneurship in school. We are offering the programs *Our community*, *It's my business* and *Company program* to every school in our counties.

In this project 7264 students and teachers has been involved. That is 112% of our goal. Our work has been very successful and it will progress for more entrepreneurship in every school.

2. Projektets bakgrund

Ungt Entreprenörskap (UE) och Ung Företagsamhet (UF) är centrala aktörer i arbetet med entreprenörskap i skolan i Norge och Sverige. Organisationernas arbete bygger på en pedagogisk (lära genom att göra), en näringspolitisk (stimulera till företagande) och en regional politisk (utveckling av hela regionen) plattform. Organisationerna har både nationella och internationella nätverk.

Ung Företagsamhet Värmland och Ung Företagsamhet Dalarna är delar av Ung Företagsamhet Sverige och Ungt Entreprenörskap Hedmark och Ungt Entreprenörskap Akershus är delar av Ungt Entreprenörskap Norge. Både de nationella organisationerna är medlemmar i den europeiska organisationen Junior Achievement Young Enterprise Europe (JA-YE) och i den världsomspännande Junior Achievement Worldwide (JAW).

UE och UF utvecklar och driver program för att ge unga människor chansen att utveckla sina entreprenöriella kompetenser och sitt entreprenörskap. Utvecklingen av programmen ser olika ut i de båda länderna och genom projektet vill vi dra nytta av våra olika kompetenser och erfarenheter. Målet är att hela skolan, från grundskola till gymnasium/vidaregående, och alla skolor i regionerna ska arbeta med entreprenörskap.

Innan detta projekt har vi haft två parallella projekt kring entreprenörskap i skolan under åren 2010-2013. Då vi ingår i samma internationella nätverk (JAYE) har vi många gemensamma arbetsmetoder och program, även om de var olika utvecklade i respektive land.

Huvudmän i projektet är UE Hedmark/Akershus, UF Värmland och UF Dalarna. Organisationerna har verksamhet i de flesta kommunerna i sina län/fylken.

Projektet har finansierats av egna, regionala och nationella medel enligt nedan (tkr):

	Sverige (SEK)	Norge (NOK)
Egen insats (UFD/UEH)	375	250
Regionala medel (RD, RV, Hfk, Afk)	1200	200
EU/IR	1300	200
Direktfinansiering (UFV)	<u>375</u>	<u>0</u>
Summa	3250	650

3. Projektbeskrivning, målgrupp, resultat, och resultatindikatorer samt effekter

3.1 Projektbeskrivning:

Projektets verksamhet och aktiviteter har i huvudsak riktat sig till tre olika målgrupper, barn, ungdomar och vuxna. Våra program har en tydlig inriktning till barn och ungdomar i specifika åldrar varför vi redovisar uppdelat per målgrupp.

3.1a Grundskolan (barn -15 år)

Inom grundskolan har vi arbetat med läromedlen ”Vårt samhälle”/”Vårt lokalsamfund” för barn i åldern 7 – 11 år och med ”Se möjligheterna” för åldern 12 – 15 år. Vi har även introducerat ett nytt läromedel ”Min Framtid & Ekonomi” för de äldre barnen i Sverige.

Vi har även genomfört ”Innovation camp”/”Gründercamp” med barn från Sverige och Norge.

Totalt har vi nått 1810 barn vilket bara är hälften (50%) så många som planerat.

3.1b Gymnasiet/Vidaregående (ungdomar 15 – 24 år)

På gymnasiet/vidaregående är det UF-företagande/UB som har varit huvudaktiviteten. Där får ungdomarna driva egna företag under ett läsår som en del av sin utbildning. Vi hade höga mål om tillväxt på gymnasiet och vi har nått till 112% av målet! Nya rekord i antalet UF-företag/UB har slagits i både Hedmark och Dalarna. Totalt har 2739 ungdomar drivit UF-företag/UB under året.

Vi har även genomfört ”Innovation camp”/”Gründercamp” med ungdomar från Sverige och Norge. Andra aktiviteter vi har gjort med ungdomarna är en avslutning på UF-året med en Kickout samt Inspiration för nya elever inför kommande år.

Totalt har vi nått 4191 ungdomar vilket är 159% av planerat.

3.1c Lärare (vuxna 24 år +)

Vi har genomfört en stor lärarkonferens i Sälen om Entreprenörskap i skolan med deltagare både från grundskolan och från gy/vg. Vi har även genomfört utbildningar i våra program i respektive region för lärare på alla stadier.

Totalt har vi nått 1263 vuxna vilket är 451% av planerat!

3.2 Målgrupp:

Den primära målgruppen har varit barn och ungdomar i skolan samt deras lärare. Det är de som deltagit i våra aktiviteter och program. Därigenom har de utvecklat sina entreprenöriella förmågor och lärarna har fått verktyg för detta arbete.

Den sekundära målgruppen är kommuner och näringsliv som fått fler företagsamma barn och ungdomar och på sikt fler företagare och/eller företagsamma anställda.

3.3 Resultat och resultatindikatorer samt effekter:

Vi satt målen i antal deltagare i våra aktiviteter och program. Det var mål som var enkla att mäta då vi har deltagarlistor och registreringar över alla deltagare. Vår måluppfyllelse totalt är 112%! Dvs fler har deltagit än vårt mål. Totalt är det ca 750 personer som vi nått utöver vårt mål. Det gäller båda för ungdomar (159%) och för vuxna (451%). Bland barn är måluppfyllelsen bara 50%. Det beror främst på mycket ambitiösa mål som vi inte riktigt maktat med. Vi har drabbats av personalomsättning och sjukdomar som gjort att vi prioriterat gymnasiet/vg och därmed inte kunnat växa som önskat på grundskolan.

Arbete i skolan är mycket långsiktigt och tar ofta lång tid att genomföra. Effekter av projektets arbete syns på gy/vg efter projektet då vi har en fortsatt stark utveckling när det gäller antal UF-företag/UB. Det finns även ett gott intresse på grundskolan för våra läromedel som vi kan utveckla.

3.4 Övrigt

Vi har haft några gemensamma planeringstillfällen samt andra möten inom projektet. En del planering har även skett på varsin sida av gränsen. Projektet har haft stor förankring i skolorna runt om i länet/fylket med många engagerade lärare som använt programmen i utbildningarna. Resultatet och erfarenheterna har spridits inom organisationerna i respektive land och även till andra inom respektive region.

4. Indikatorer

Notera att indikatorer både för A (Ekonomisk tillväxt) och B (Attraktiv livsmiljö) kan förekomma i ett projekt.	Antal enligt projektbeslut	Resultat vid projektslut	Kommentarer
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.	1315	2189	Gy-/vg-ungdomar som deltagit i aktiviteter.
Antal kvinnor yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	1940	1726	Barn på grundskolan och lärare vid alla skolor.
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.	1315	2002	Gy-/vg-ungdomar som deltagit i aktiviteter.
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	1940	1347	Barn på grundskolan och lärare vid alla skolor.
Resultat indikatorer			
(A) Antal kvinnor som deltar i gemensamma utbildningar och praktik.	140	73	Deltagare i gemensam innovation camp och lärarkonferens.
(A) Antal män som deltar i gemensamma utbildningar och praktik	140	53	Deltagare i gemensam innovation camp och lärarkonferens

5. Projektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna

5.1 Gränsregionalt mervärde

Utbyten för elever och lärare har givit en större kunskap och förståelse för grannen. Det har även givit nätverk på andra sidan gränsen, både nations- som länsgränsen. Kunskapsöverföringen mellan personalen har gjort att vi kunnat utveckla vår verksamhet.

5.2 Bättre miljö

UF-företagen/UB jobbar med Hållbart företagande och vi har tävlingar kring detta.

5.3 Jämställdhet mellan kvinnor och män

Majoriteten av UF-företagarna/UB är tjejer, totalt 53% under året. Bland pristagarna i våra tävlingen är en mycket stor majoritet tjejer.

5.4 Etnisk mångfald och integration

Att driva UF-företag/UB ger nya kontakter i samhället och ökar därmed möjligheterna för integration.

6. Informationsinsatser och skyltning av projektet

EU, IR, Hedmark Fylkeskommuns. Region Värmlands och Region Dalarnas loggor finns tillsammans med information om projektet på våra regionala webbsidor. EU och IR loggor finns även med på inbjudan till lärarträffar mm. Vid kontoren finns även skyltar uppsatta med info om Interreg. Vid alla möten med grundskolorna och gymnasierna framhålls att det är Interreg-projektet som gör arbetet möjligt.

För att sprida information om projektet och resultatet har vi löpande haft möten med representanter för kommuner och träffar med näringslivet och andra. På våra webbplatser har vi berättat om projektet och våra aktiviteter har syns i media i stor omfattning.

7. Underskrifter

Slutrapporten ska alltid skickas in skriftligen tillsammans med ansökningarna om utbetalning. Den ska vara undertecknad av både svensk och norsk projektansvarig kontaktperson och/eller projektledaren¹.

Den svenska ansökan om utbetalning, inklusive lägesrapport, ska skickas till:
Länsstyrelsen Jämtlands län, Interreg Sverige-Norge
Nationella kontrollanten
831 86 Östersund.

Den norska ansökan om utbetalning, inklusive lägesrapport, ska skickas till det huvudsekretariat som handlagt ansökan.

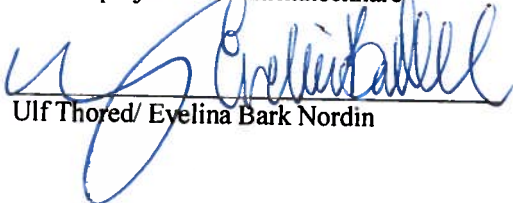
Den slutliga versionen av rapporten bör samtidigt E-postas (**skannade och undertecknade dokument**) till förvaltande myndighet på adress:
interregrapport.jamtland@lansstyrelsen.se.

Andra versioner än den som skickats in skriftligen får aldrig skickas via E-post. Observera att rapporten senare, till sin helhet, kan komma att läggas ut på Internet t.ex. i en projektbank.

Datum Ort
2014-10-02 Falun

Organisation
Ung Företagsamhet Dalarna

Svensk projektledare/firmatecknare

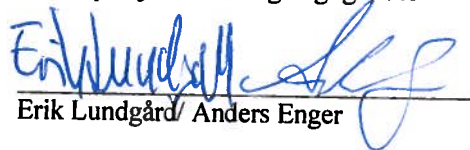

Ulf Thored/ Evelina Bark Nordin

Datum Sted
2014-10-02 Hamar

Organisasjon
Ungt Entreprenørskap Hedmark

Norsk prosjektansvarlig/daglig leder

Erik Lundgård/ Anders Enger

¹ Under förutsättning att projektledaren har en formell rätt att företräda stödmottagarna avseende projektrapportering